

Dnr 2016-019

Yttrande
1 april 2016

Finansdepartementet
103 33 Stockholm

Begränsad uppräknig av den nedre skiktgränsen för statlig inkomstskatt för 2017

Fi2016/00350/S1

Konjunkturinstitutet har tagit del av och granskat promemorians bedömningar, dock utan att genomföra egna beräkningar av förslagetts effekter på inkomstfördelning, sysselsättning, arbetade timmar och offentliga finanser.

Konjunkturinstitutet delar promemorians bedömning att förslaget bidrar till jämnare fördelning av inkomster, både mellan inkomstgrupper och mellan män och kvinnor.

Den offentligfinansiella effekten av förslaget är dock sannolikt en överskattning, eftersom beräkningen i promemorian är statisk. Det innebär att så kallade beteendeeffekter (det vill säga effekter som minskar de beskattningsbara inkomsterna) inte beaktats. Sådana kan uppstå för att antalet arbetade timmar minskar när utbytet av arbete i förhållande till fritid minskar, men också för att förslaget innebär ökade incitament att omvandla arbetsinkomster till lägre beskattade kapitalinkomster genom olika typer av bologsarrangemang. Konjunkturinstitutet delar i och för sig promemorians bedömning att det ”råder stor osäkerhet kring” eventuella beteendeeffekter av förslaget. Förslaget innebär inte heller någon särskilt omfattande förändring av beskattningen, så beteendeeffekterna är sannolikt små i ett offentligfinansiellt perspektiv. Invändningen är i stället i huvudsak principiell. Det finns goda skäl att tillämpa en försiktighetsprincip vid bedömningar av olika skatteförslags offentligfinansiella effekter. Här finns dock en asymmetri. Vid inkomstskattesänkningar talar försiktighetsprincipen för att inte beakta beteendeeffekter, eftersom dessa ofta pekar på en ökning av de beskattningsbara inkomsterna och därmed starkare offentliga finanser än vid en statisk beräkning. Vid inkomstskattehöjningar (som i detta fall) talar dock försiktighetsskäl snarare för att inkludera beteendeeffekterna. Om detta hade gjorts bedömer Konjunkturinstitutet att den förstärkning av de offentliga finanserna som är förknippad med förslaget hade varit mindre än i promemorians beräkning.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Mats Dillén. Föredragande har varit Erik Höglin.

Mats Dillén

Erik Höglin